Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (judecător: A.Mardari)
Dosarul:nr.2r-2715/23
2-22112427-02-25r-03082023

D E C I Z I E

17 octombrie 2023 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Angela Braga și Viorica Mihaila

Examinând fără participarea părților recursul declarat de executorul judecătoresc Stoian Grigore,

în cauza civilă la demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore privind aplicarea interdicției de părăsire a țării pe un termen de 6 luni în privința debitorului Cojocaru Mariana,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 07 aprilie 2023,

C O N S T A T Ă:

La 01 august 2022, executorul judecătoresc Stoian Grigore a depus în instanța de judecată demersul cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni în privința debitorului Cojocaru Mariana.

În motivarea demersului a menționat că, la executorul judecătoresc în procedura de executare forţată se află documentul executoriu nr. 2-529/2019 din 25.06.2019 emis de Judecătoria Ungheni, privind încasarea de la Cojocaru Mariana *****cu domiciliul în r-1 Ungheni, s. *****, în beneficiul lui OCN „Easy Credit” SRL datoria în sumă totală de 27 546 lei.

Comunică că, astfel, prin încheierea 176-5628/2019, s-a dispus intentarea procedurii de executare în baza documentului executoriu în cauză şi numită în condiţiile art.62 Cod de executare procedura de conciliere a părţilor, la care debitorul fiind somat legal nu s-a prezentat fapt confirmat prin înscrisurile anexate la demers. În urma interpelărilor făcute în adresa instituţiilor de stat, deţinătoare de

registre, precum şi din informaţia parvenită nu au fost depistate şi stabilit locul aflării bunurilor debitorului.

Afirmă că, conform solicitării creditorului urmăritor, acesta a solicitat aplicarea faţă de debitor a tuturor măsurilor în vederea executării documentului executoriu, astfel verificînd baza de date ACCES s-a constatat că debitorul traversează frontiera de stat, iar obligaţiile prevăzute în procedura de executare nu le onorează, fiind necesar aplicarea interdicţiei de părăsire a hotarelor ţării în legătură cu cele menţionate.

Relevă că, în adresa debitorului au fost expediate un şir de scrisori prin care debitorul a fost somat în repetate rînduri de a se prezenta la birou în vederea onorării obligaţiilor asumate.

Indică că, odată cu înaintarea documentului executoriu spre executare silită, de către executorul judecătoresc au fost întreprinse un şir de acţiuni în vederea executării documentului executoriu. Pe toată perioda procedurii de executare debitorul intenţionat a tergiversat executarea hotărîrii de judecată.

Accentuează că, luînd în consideraţie că suma debitorială este considerabilă şi pînă la momentul de faţă nu este achitată, iar debitorul ignoră în continuare cerinţele legale de a se prezenta, această situaţie face imposibilă executarea hotărîrii judecătoreşti, ţinînd cont că aceasta a fost informată despre acţiunile întreprinse, fapt confirmat prin anexele prezentate la demers, motivul necesităţii prezentării acestuia la biroul executorului judecătoresc îl serveşte necesitatea întocmirei actelor de executare silită în prezenţa debitorului, or legea prevede expres că la întreprinderea acţiunilor de executare silită prezenţa debitorului este obligatorie.

Precizează că, Hotărîrea Judecătorească nu a fost executată exclusiv din vina debitorului, fapt care pune în pericol dreptul creditorului, garantat de art.6 CEDO, la un proces echitabil.

Menţionează că, între debitor şi creditor nu a fost încheiată o tranzacţie de împăcare şi nici nu i-a fost acordat un grafic de achitare, creditorul solicitînd întreprinderea tuturor măsurilor în scopul încasării datoriei.

Susține că, astfel, ţinînd cont de faptul că debitorul este obligat să execute hotărîrea de judecată întocmai şi la timp fără întîrzieri nejustificate, se constată faptul eschivării de la executarea hotărîrii de judecată a debitorului.

Consideră oportună aplicarea imediată a interdicţiei de părăsire a hotarelor ţării în privinţa debitorului Cojocaru Mariana, deoarece s-ar face dificilă sau chiar imposibilă executarea hotărârii de judecată, întrucât plecarea acestuia peste hotarele țării ar putea fi definitivă.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 07 aprilie 2023, s-a respins ca fiind neîntemeiat demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore

privind aplicarea interdicției de părăsire a țării pe un termen de 6 luni în privința debitorului Cojocaru Mariana.

La 23 iunie 2023, executorul judecătoresc Stoian Grigore a contestat cu recurs încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 07 aprilie 2023, solicitând casarea încheierii primei instanțe, soluționând prin decizie problema cu emiterea unei hotărâri privind aplicarea interdicției de părăsire a țării pe un termen de 6 luni în privința debitorului Cojocaru Mariana.

În argumentarea poziției sale recurentul a indicat că, debitorul a fost informat de nenumărate ori despre obligaţia ce o poartă, fiind somat de a-se prezenta la biroul executorului judecătoresc, în vederea familiarizării acestuia cu toate acţiunile întreprinse pe marginea procedurii de executare fapt confirmat prin materialele procedurii de executare.

Afirmă că, în cadrul procedurii de executare timp de 4 ani debitorul încă nu s-a prezentat niciodată la citaţiile/somaţiile executorului judecătoresc şi nu a achitat datoria din a.2019 pînă în prezent.

Specifică că, din data intentării procedurii de executare silită, Cojocaru Mariana, nu a executat hotărîrea de judecată, deşi a fost somat în nenumărate rînduri de către executorul judecătoresc Stoian Grigore, ceea ce denotă faptul că cu rea-voinţă se eschivează de la executarea hotărîrii de judecată, deşi din data emiterii hotărîrii de judecată au trecut 4 ani.

Menționează că, din data intentării procedurii de executare, debitorului i-a fost acordat termen benevol de executare a hotărîrii judecătoreşti la care Cojocarii Mariana a renunţat. În cadrul procedurii de executare, în adresa debitorului au fost expediate un şir de somaţii de a se prezenta şi a executa hotărîrea de judecată. Verificînd baza de date ACCES-s-a stabilit că debitorul des părăseşte hotarele ţării fără a executa documentul executoriu.

Indică că, dat fiind faptul că între creditor şi debitor nu există o tranzacţie de împăcare în condiţiile legii, debitorul nu a achitat datoria timp de 4 ani, executorul judecătoresc urmează iniţierea procedurii de atragere la răspundere a cet. Cojocaru Mariana.

Susține că, instanţa nu s-a expus asupra tuturor documentelor anexate la demers, ceea ce contravine legii. Mai mult, prin încheierea nr.25-3086/22 din 07.04.2022 emisă de Judecătoria Chişinău Sediul Centru s-a dispus respingerea demersului executorului judecătoresc pe motiv că nu ar fi fost invocate argumente care ar stabili o posibiliă legătură între plecarea debitorului peste hotarele ţării şi achitarea datoriei, or, art.64 Cod de Executare stabileşte condiţiile aplicării acestei interdicşii care şi au fost îndeplinite.

Conform prevederilor art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În această ordine de idei, Colegiul civil reține că încheierea contestată a fost pronunțată la data de 07 aprilie 2023, iar la materialele cauzei nu se atestă careva dovezi de recepționare a încheierii contestate.

Corespunzător, instanţa de recurs consideră recursul declarat la 23 iunie 2023, în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul Civil consideră recursul neîntemeiat şi care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art.426 alin.(3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Potrivit art.427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea primei instanţe.

Conform art.10 Cod de Executare, executarea silită reprezintă un ansamblu de măsuri, prevăzute de prezentul cod, prin care creditorul realizează, prin intermediul executorului judecătoresc, cu concursul organelor de stat abilitate, drepturile sale, recunoscute printr-un document executoriu, dacă debitorul nu-şi îndeplineşte benevol obligaţiile. Executarea silită începe prin sesizarea executorului judecătoresc în condiţiile legii şi se efectuează prin orice formă prevăzută de prezentul cod, simultan sau succesiv, pînă la realizarea dreptului recunoscut prin documentul executoriu, pînă la achitarea dobînzilor, a penalităţilor sau a altor sume, acordate potrivit legii, precum şi a cheltuielilor de executare. Executarea silită se efectuează în baza unui titlu executoriu sau a unui alt document care, potrivit prezentului cod, este document executoriu.

În baza art.22 alin. (1) lit. x) Cod de executare, executorul judecătoresc este în drept să solicite instanței judecătorești, la cererea creditorului, aplicarea față de debitor a interdicției de a părăsi țara în cazul în care plecarea acestuia ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărârii judecătorești.

Relevantă litigiului în cauză este şi jurisprudenţa CtEDO. Astfel, în cauza Prodan versus Moldova (hotărârea din 18 mai 2004), CtEDO a conchis că: „(…) Ar fi de neconceput ca articolul 6 § 1 să descrie în detaliu garanţiile procedurale oferite părţilor aflate în litigiu – proceduri care sunt echitabile, publice şi prompte – fără a proteja executarea hotărârilor judecătoreşti; a interpreta articolul 6 ca referindu-se în exclusivitate la accesul la o instanţă şi îndeplinirea procedurilor ar putea duce la situaţii incompatibile cu principiul preeminenţei dreptului, pe care Statele Contractante şi-au asumat angajamentul să-l respecte atunci când au ratificat Convenţia. Executarea unei hotărâri pronunţate de orice instanţă trebuie, prin urmare, privită ca o parte integrantă a „procesului” în sensul articolului 6”.

Aderent se reține și hotărârea Curţii Constituţionale nr.1 din 15 ianuarie 2013 pentru controlul constituţionalităţii unor prevederi ale articolului 60 alin.(3) şi

alin.(3/1) din Codul de executare al Republicii Moldova nr.443-XV din 24 decembrie 2004 (Sesizarea 27a/2012), se statuează că: „(...) executarea unei hotărâri judecătoreşti reprezintă ultima etapă a procesului judiciar şi constituie un drept consfinţit cumulativ de articolele 20 şi 120 din Legea Supremă. Un act executoriu neexecutat sau, altfel zis, o justiţie formală nu poate să asigure atingerea scopului de bază – protejarea drepturilor şi libertăţilor omului, proclamate de actele normative naţionale şi internaţionale".

Potrivit art.60 alin.(3) din Codul de executare, în termen de 3 zile după primirea documentului executoriu, executorul judecătoresc emite o încheiere cu privire la intentarea procedurii de executare, pe care o expediază părţilor în procedura de executare în cel mult 3 zile de la emitere, şi propune debitorului de a executa documentul executoriu în termen de 15 zile, fară să întreprindă acţiuni de punere în executare a documentului executoriu. La încheierea cu privire la intentarea procedurii de executare va fi anexat borderoul de calcul al cheltuielilor de executare legate de plata taxei de intentare şi de arhivare a dosarului de executare. Debitorului i se va expedia şi copia documentului executoriu, certificată de executorul judecătoresc. Curgerea termenului începe din momentul comunicării debitorului a încheierii cu privire la intentarea procedurii de executare în condiţiile art. 67 din prezentul cod.

În conformitate cu prevederile art. 64 alin. (1) Cod de executare, interdicția de a părăsi țara în cel mult 6 luni se aplică de către judecător, la demersul executorului judecătoresc, doar după luarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu, cu obligarea executorului judecătoresc de a efectua periodic un control privind necesitatea menținerii acestei interdicții. Încheierea instanței de judecată se execută imediat, însă poate fi atacată cu recurs.

Suportul probator al cauzei atestă că, la executorul judecătoresc Stoian Grigore în procedura de executare forţată se află documentul executoriu nr. 2-529/2019 din 25.06.2019 emis de Judecătoria Ungheni, privind încasarea de la Cojocaru Mariana *****cu domiciliul în r-1 Ungheni, s. *****, în beneficiul lui OCN „Easy Credit" SRL datoria în sumă totală de 27 546 lei.

La 01 august 2022, executorul judecătoresc Stoian Grigore a depus în instanța de judecată demersul cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni în privința debitorului Cojocaru Mariana.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 07 aprilie 2023, s-a respins ca fiind neîntemeiat demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore privind aplicarea interdicției de părăsire a țării pe un termen de 6 luni în privința debitorului Cojocaru Mariana.

La 23 iunie 2023, executorul judecătoresc Stoian Grigore a contestat cu recurs încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 07 aprilie 2023, solicitând casarea încheierii primei instanțe, soluționând prin decizie problema cu emiterea

unei hotărâri privind aplicarea interdicției de părăsire a țării pe un termen de 6 luni în privința debitorului Cojocaru Mariana.

Colegiul civil consideră că soluția instanței de fond este justă din următoarele considerente.

Conform art. 2 alin. (1) şi (2) din Protocolul adiţional nr.4 la Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale în vigoare pentru Republica Moldova din 12 septembrie 1997 oricine se găseşte în mod legal pe teritoriul unui Stat are dreptul să circule în mod liber şi să-şi aleagă în mod liber reşedinţa sa. Orice persoană este liberă să părăsească orice ţară inclusiv pe a sa.

Potrivit alin. (3) şi (4) al aceluiaşi articol, exercitarea acestor drepturi nu poate face obiectul altor restrîngeri decît acelea care prevăzute de lege constituie măsuri necesare într-o societate democratică, pentru securitatea naţională, siguranţă publică, menţinerea ordinei publice, prevenirea faptelor penale, protecţia sănătăţii sau a moralei, ori pentru protejarea drepturilor şi libertăţilor altora.

În consecință, instanța de recurs reține ca întemeiată concluzia instanței ierarhic inferioare, care a conchis că executorul judecătoresc nu a argumentat, nu a prezentat probe pertinente întru susținerea poziției sale și nu a adeverit faptul că ieșirea debitorului peste hotarele Republicii Moldova ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărârii judecătorești sau că debitorul ar putea ieși din țară anume în acest scop.

Având în vedere că soluţia oferită de prima instanţă este una corectă, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat și a menține încheierea primei instanțe.

Se resping afirmațiile recurentului precum că, aplicarea interdicției de a părăsi țara este necesară, deoarece Cojocaru Mariana, nu a executat dispozitivul hotărîrii de judecată, deşi a fost somat în nenumărate rînduri de către executorul judecătoresc Stoian Grigore, ceea ce denotă faptul că cu rea-voinţă se eschivează de la executarea hotărîrii de judecată, deşi din data emiterii hotărîrii de judecată au trecut 4 ani, or aplicarea interdicției de a părăsi țara nu este justificată, întrucât nu au fost întreprinse toate măsurile menite să realizeze documentul executoriu.

Instanța de recurs reiterează, că interdicţia de a părăsi ţara este o ultimă măsură, stabilită de lege, aplicată de către instanța de judecată în condiţiile şi conform procedurii legale, având ca efect limitarea în libera circulaţie în afara țării, în scopul impunerii debitorului de a-și executa obligațiile față de creditor, stabilite printr-un document executoriu. Aplicarea acestei măsuri implică aprecierea intereselor concurente ale creditorului și ale debitorului. De aici se desprinde și caracterul excepțional al acesteia.

Colegiul judiciar concluzionează, că executorul judecătoresc nu a întreprins măsuri de asigurare și prematur a înaintat demers privind aplicarea interdicției de a părăsi țara, constatând că debitorul se eschivează de la executarea hotărârii

judecătorești, iar părăsirea hotarelor Republicii Moldova ar face imposibilă executarea documentului executoriu.

Ca urmare celor constate, de către executorul judecătoresc Stoian Grigore nu au fost întreprinse măsuri suficiente în vederea asigurării executării documentului executoriu, nu a fost probat în ce măsură libertatea de deplasare a debitorului poate afecta executarea hotărîrii judecătorești, că măsurile de asigurare s-au dovedit a fi ineficiente și că au fost epuizate toate posibilitățile legale de executare a documentului executoriu.

Totodată, instanţa de recurs, prin prisma jurisprudenţei CEDO şi anume cauza Rebait şi alţii contra Franţei, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995, unde Comisia a menţionat că „... art. 6 § 1 al Convenţiei, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanţă de recurs, întemeindu-se pe dispoziţii legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinţei pronunţate de o instanţă inferioară, ca fiind lipsit de şanse de succes", consideră necesar de a respinge şi alte argumente invocate în recurs, mai mult că acestea nu denotă încălcarea esenţială sau aplicarea eronată la caz a normelor de drept material sau procedural de către instanţe.

Din considerentele menţionate şi având în vedere faptul că încheierea primei instanţe este întemeiată şi legală, fiind aplicate corect normele de drept material şi procedural, iar motivele invocate de către recurent sunt lipsite de temei legal, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul şi de a menţine încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 07 aprilie 2023, emisă în cauza civilă la demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore privind aplicarea interdicției de părăsire a țării pe un termen de 6 luni în privința debitorului Cojocaru Mariana.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

D E C I D E :

Se respinge recursul declarat de executorul judecătoresc Stoian Grigore.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 07 aprilie 2023, emisă în cauza civilă la demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore privind aplicarea interdicției de părăsire a țării pe un termen de 6 luni în privința debitorului Cojocaru Mariana.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
Judecătorul Ana Panov

Judecătorii Angela Braga

Viorica Mihaila